

AZ ÁRTATLAN

O-NAK AJÁNLOM...

A FŐUTCÁN

A főutcán levő fényképész üzletnek egy idő óta mindennapos látogatója volt Karl Waremann. Ot óra előtt pár perccel tűnt fel a város északi része felől, a Zagyvai rakodónál minden alkalommal átment az utca túlsó oldalára, és ott folytatta útját. Pontosan öt órakor belépett az üzletbe. A főutca járókelőinek elég volt megpillantani az egyenletes tempóban lépkedő Karl Waremannat ahhoz, hogy rájöhessenek, néhány perc múlva öt óra.

Karl Waremann nem volt katonás jelenség. A huszonhat év körüli, zárkózott arcú, hízásra hajlamos, középtermetű fiút pontossága, farzseb táján függő hatalmas oldalfegyvere, a zubbonyán levő két s-betű tette félelmetessé. Távozásának pontos idejét nem lehetett megállapítani, az esti légitámadás és az elsötétítés mindenkit bekergetett az utcáról. Egy biztos, hogy Karl Waremann sötétedés előtt sohasem lépett ki az üzletből.

Abban az időben a város több iskolájában német csapatok állomásoztak. Az egymást váltó egységek mintha láthatatlan jeleket rajzoltak volna a házakra, az utánuk következő egységek katonái csalhatatlan biztonsággal bejáratosak lettek a leányos házakba. Karl Waremann látogatásai azért keltettek a szükségesnél nagyobb feltűnést, mert Médiről, a fényképészüzlet fiatal tulajdonosnőjéről azt rebesgették, hogy zsidó. Biztosat senki sem tudott.

Sokan kíváncsiak voltak, mi történik az üzlet ajtaja mögött, miért cipeli el Karl Waremann minden látogatásra azt a dominókockákat rejtő fadobozt. Volt akit kíváncsisága odáig vitt, hogy belépett az üzletbe és rendelt egy igazolványképet. Ugyanolyan kielégítetlenül távozott, ahogy belépett. Egy mozdulatlanul üldögélő katonát látott, legfeljebb annyival tudott róla többet, hogy szőke, s láthatta Médit is, aki az ajtócsengő hangjára előbújik a hátsó helyiségből, s ugyanolyan derűsen áll a megrendelő rendelkezésére, mint tavaly, vagy tavalyelőtt, mindig, amióta csak a városban ismerték.

AZ ÜZLETBEN

Médi megszokta, hogy az üzletét elkerülik. Nyugodtan otthon maradhatott volna, de nem akarta azt a látszatot kelteni, mintha belenyugodott volna sorsának előre látható alakulásába. Pedig már akkor mindent tudott, amikor elvált a férjétől, aki hatévi házasság után azt bizonygatta neki, nem azért költözik el, mintha félne. Nem. Arról van szó, nincs értelme a házasságot fenntartani, ha érzelmi alapjai megszűntek. Minden körülmények között ez a lehető legbecsületesebb eljárás! Médi szó nélkül elengedte. Azóta élte magányos életét, kétségbeesetten bízva, abban a tényben, hogy a halóság nem vonja be működési engedélyét, s addig nincs baj, amíg az üzletet ki lehet nyitni, hiszen az apjának, sőt, a nagyszüleinek is ez jelentette a biztonságot, s ha egy nap nem nyitna ki, önként mondana le arról a jogról, amely őt azokhoz tartozónak ismerte el, akiket nem üldöztek. Persze a megrendelők teljesen elmaradtak.

A harminckét éves érett szépség semmit nem örökölt tíz éve halott apja védelmet jelentő keresztényi anatómiájából, talán éppen azért nem, mert annak idején, még az első világháború előtt apja inasként kezdte a fényképészüzletben.

így lett segéd, majd a tulajdonos leányának a férje, s később tulajdonos, akár csak Médi férje, aki most megfutamodott. Mintha a múlt meg akarta volna ismétetni önmagát, ezúttal sokkal nehezebb körülményeket teremtve. Médi inkább az anyja alkatát örökölte, akit bujtatni kényszerült.

Egy délután megszólalt az ajtó feletti kis csengő, s Karl Waremann lépett az üzletbe. Fagyos rémület áradt szét Médi testében. Az első pillanatban azt hitte, érte jönnek. Csakhamar kiderült, hogy a katona fényképet akar csináltatni. Médi bevezette a függönnyel elkerített műteremrészebe.

Karl Waremannak az volt a kívánsága, hogy a kép sapka és zubbony nélkül ábrázolja. A szokásos katonaképpel hamar elkészült: miközben az asszony a háttérrel átrendezte, a katona levette zubbonyát és kiderült, hogy alatta közönséges civil ing húzódik meg. Médi számára megdöbbenő volt a változás! A fényképezőgép lencséjén keresztül egy jámbor arcú, tűnődő tekintetű fiatalember nézett vissza rá, olyan fiatalember, akiből — emlékezete szerint — a tánciskolák majomszigete, futballmeccsek hallgatag tömege, s a biliárdasztalok kitartó, de tehetéstelen játékosai tevődnek össze. A kettősséget csak fokozta a lámpákból aradó vakító fény!

Karl Waremann megérezhetett valamit, mert miközben felöltötte félelmetes külsejét, zavartan morogta: elege van a katonaképekből!

Mielőtt eltávozott volna, udvariasan megkérdezte Médit: elvállalná-e a katonafogászat röntgenfilmjeinek az előhívását. Most rendezték be a fogászatot, a filmek előhívásához nincs felszerelésük, már járt a másik két fényképezésnél, de azok annyira tele vannak munkával, hogy szerinte nincs biztosítva a felvételek gyors és pontos elkészítése. A katonai parancsnokság természetesen a rendelkezéseknek megfelelően készpénzben fizet

Az ajánlat felébresztette Médi gyanakvását. Úgy érezte, ez volt Karl Waremann idejövételének igazi célja, s ki tudhatja, e mögött, a szándékok milyen hosszu sora húzódik meg! Persze szüksége volt a pénzre, s ha félve és gyanakodva is, igent mondott. Karl Waremann udvariasan megdicsérte német tudását, azzal eltávozott. Médi félelme az elkövetkező napokban kezdett oldódni, amikor is szinte menetrendszerű pontossággal megszólalt az ajtó fölé szerelt kis csengő pontosan öt órakor Karl Waremann belépett az üzletbe, mindig ugyanazzal a bók-nak is beillő kifejezéssel a pultra helyezte a kazettákat tartalmazó fadobozt, s engedélyt kért, hogy megvárhassa a filmek elkészülését, azzal leült, sapkáját maga mellé téve rágyújtott, s néhány pillanat elegendő volt hozzá, hogy alakja személytelenné váljon az üzlet félhomályában.

A KÖZELEDÉS

Néhány nap múlva elkészültek a Karl Waremannról ábrázoló fényképek. Médi igen gondosan hívta elő őket, s annyi fénypróbát csinált, mint valami esküvői képhez. Karl Waremann meg volt elégedve a munkával. Hosszan nézte a civil képet, s magyarázatként hozzáfűzte: egy bajtársa a napokban Lengyelországba utazik, el szeretné küldeni valakinek, aki talán már nem is él... Médi úgy látta, hogy miközben Karl Waremann gondosan összetépi a negatívokat és szemétkosárba dobja, arcán a hiábavaló bánat és szomorúság tüze lobog fel. Majd, mint aki gyöngeségét szeretné palástolni, szájszögletében cinikus mosoly jelent meg.

— Bocsanat. Még be sem mutatkoztam. Karl Waremann — mondta és fejével biccentett.

— Médi... — válaszolta az asszony, azután tette hozzá: — Keszler Pálné.

Karl Waremann a szokásos módon elfoglalta a helyét, Médi magára zárta a sötétkamra ajtaját és dolgozni kezdett. Próbálta megfejteni, mi az, ami a háború és egyenruha dacára, ebben a fiúban azonos vele! Meg akarta érteni Karl Waremannról, s nem vette észre azokat a csapdákat, amelyeket a saját gyengesége állított a megértés útjába.

Ettől kezdve kettős életet élt. Az egyik a magányosság és a félelem homok-óráján pergett, a másik az alatt a néhány pillanatnak tűnő óra alatt vágatott,

amikor Karl Waremann a fényképészületben tartózkodott. Alig beszéltek, Médi az idő nagy részét a sütőkamrában töltötte, csak mikor a filmeket szárogatta, akkor váltottak a behajtott ajtón keresztül néhány szót. Hosszú idő telt el, míg Medi össze tudta állítani magában a részleteket: Karl Waremann a háború előtt egyetemre járt, orvosnak készült. A háború kitörése után bevonult, majd később Lengyelországba vezényelték. Az egyik koncentrációs táborban beleszeretett egy lengyel leányba, mikor kiderült, büntetésből Magyarországra vezényelték. Kis sebesülést szerzett a Kárpátokban, hátrahozták, ittragadt a kórházban. Médinek eszébe sem jutott kételkedni a történet valódiságában. Az a tény, hogy Karl Waremann kerülte a részletes vallomást, s Médinek magának kellett összeállítani a mozaikok tört darabjait, egyfajta szerelmi vallomásnak tekintette. Tetszett neki a fiú tartózkodása. Finom női ösztönével megérezte, hogyan tornyosulnak fel Karl Waremannban a vágyakozás felhői, s tudta, szótlanúsága csak késleltetheti a zivatart. Tehetett volna ellene és mégse tett. Anyjának sohasem mesélt különös látogatójáról, büntudatot érzett emiatt, néha arra gondol, ezzel nemcsak a maga sorsát kockáztatja, hanem az anyját is! Ez annál súlyosabb teherként nehezedett a gondolataira, mennél közelebbinek tűnt az a pillanat, amikor átrohan felettük a háború magva, a front.

Csendes estéken nagyon messziről hallani lehetett a városban az ágyúk egybefolyt morajlását.

A KÓRHÁZBAN

Kétheti nyugta összegyűlt, amikor Médi elhatározta, hogy megpróbálkozik a bevaltásával. Egy délelőtt bezárta az üzletet és elment a német katonakórházba. A kórházat a Vámórlaktanya öreg épületeiben rendezték be. Az asszony sokáig állt a közeli sarkon, a kapu előtt posztoló őrszemet figyelte, s a kerítésen belül folyó nvüzsésti. Sárgára festett és terepszínű mentőautók hordták a sebesülteket. Végre elszánta magát, miután útbaigazítást kért az őrszemtől, és az épület felé haladt, a hátán érezte a poszt gyanakvó tekintetét, megbánva, hogy személyesen jött ide, de már késő volt.

A gazdasági hivatalban a szemüveges kövér őrmester hiánytalanul kifizette az összeget, Médi az elmúlt napok szűkös viszonyaihoz képest gazdagnak érezte magát, és sokkal derűsebbnek látta a jövőt. Miközben kifelé haladt az épületből, a folyosón összetalálkozott Tarbay Elemérrel, a fogorvossal. Tarbay, hogy elkerülje a bevonulást, munkát vállalt a katonafogászatban. A középkorú, ódivatú eleganciával öltözködő férfi valaha sokszor betért a fényképészületbe, lehetőleg olyankor, amikor biztos volt abban, hogy egyedül találja az asszonyt. Most zavartan és hitelenkedve nézett Médire.

— Médike! Maga... mit keres itt!

— Egy csekket váltottam be. Én hívom elő a filmeket...

Tarbay körülmélt a folyosón, s bár meggyőződhetett róla, hogy üres, úgy tett, mint akinek sürgős a dolga.

— Igazán... Nagyon örülök — mondta kapkodva. — Hallatlan milyen bátor asszony... Hívja kissé világosabbra. Viszlát.

Médi nem engedte elmenni.

— Mondja doktorkám... — szólt utána. — Nem ismeri véletlenül Karl Waremann? Itt dolgozik a fogászatban.

Tarbay kellenül jött vissza a lépcsőről és fojtott hangon mondta:

— Hogyne ismerném Médike. Az őrnagy asszisztense! Nagyon vigyázzon! A múltkor azt kérdezte tőlem, hogy maga... nem zsidó-e!

— Maga mit válaszolt? — kérdezte az asszony.

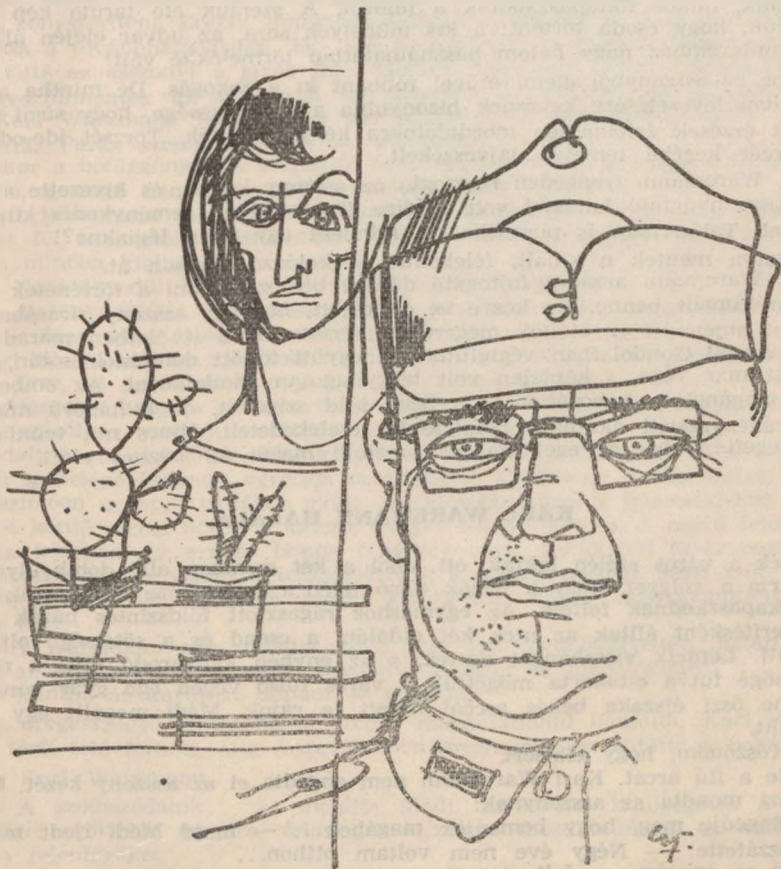
— Megesküdtem, hogy nem... Égre-földre esküdöztem! Nagyon vigyázzon, ezek itt mindent tudnak... Elnézést, várnak...

Elrohant.

A SORSDÖNTŐ DÉLUTÁN

Ez a délután fagyos hangulatban telt el. Mintha ólomsúlyok fogták volna vissza Médi karjait. Csalódottan vette tudomásul, hogy a lelkesedés, amely munka közben meglátogatta — elillant. Azon töprengett, vajon most már mindig így lesz? Unalmasan, gépiesen fogja végezni?

Karl Waremann megérezte, hogy valami nincs rendben. Egész este hallgatott. A szokásos udvarias bókot is magábafojtotta. Sejtelve sem volt róla, mi lehet az oka az asszony fagyos hangulatának, mitől lett egyszerre annyira reménytelen. A filmek kilenc óra körül lettek szárazak, éppen indulni akartak, mikor megszólaltak a szirénák, Karl Waremann azt ajánlotta, hogy várják meg a légiriadó végét és azután induljanak haza.

A hátsó ajtón kimentek az udvarra. A hosszú, hegy felé futó udvar két oldalán, a rozoga épületekben kis műhelyek álltak, lakatos, kárpitos, cipész és asztalosműhelyek, a vaspántokkal lezárt ajtókon fényes, fekete lakatok figyegtek. Az udvar végében letelepedtek az asztalos fészere alá, a kátránypapír tető megvédi őket a légelhárítók repeszeitől.

Szótlanul és mozdulatlanul ültek.

A gépek a város körüli völgyekben meghúzódó gyárakat keresték. A koromsötét eget egyre erősödő félelmetes brummogás töltötte be, kezdetben csak az ugató gépágyú szaggatott sorozatai csatlakoztak, később a terhüktől megszabadult gépek megkönnyebbült bögését zuhanó bombák idegtépő sivítása és hatalmas detonációk egészítették ki. Most már egyfolytában világos volt az ég, és reszketett a föld. Egyszer csak hintázni kezdett alattuk a talaj, nappali világosság támadt, úgy látták, mintha az oldalt álló ház tűzfalában a téglák megúnva a malter ragasztást, nyüzsgöve életre keltek volna, s a földöntúli sóhajítás nyomán repkedő tégladarabok zápora kezdett kopogni a félrebillent kátránytetőn.

Annyi idejük se maradt, hogy felfogják a pillanat történetét.

Karl Waremann egy rántással maga mellé húzta az asszonyt, kétségbeesett erőfeszítéssel tuszkolta a fészert alatt levő deszkapiramis alá.

Hosszú ideig feküdtek így, látszólag élettelen mozdulatlanságban, már csak néhány, elkésett távoli robbanás, és a hirtelen harciasává váló gépágyúsorozatok hallatszottak, mikor föltápaszkodtak a földről. A szemük elé táruló kép megértette velük, hogy csoda történt: a kis műhelyek sora, az udvar elején álló földszintes műteremház nagy halom használhatatlan törmelékké vált!

Ekkor az asszonyból elemi erővel robbant ki a zokogás. De mintha az elkésett félelem levezetésére kevésnek bizonyulna az a képessége, hogy sírni tud, az összegyűlt érzések értelmetlen mozdulatokra kényszerítették. Törzsét ide-oda himbálva, arcát kezébe temetve jajveszékelt.

Karl Waremann gyengéden megfogta az asszony karját, és kivezette a romok közül. Keze nyugtató hatással volt Médire. Tekintetében reménykedés küszködött a bánattal. Talán nem is pusztíthat el mindent egy ilyen légiakna?!

Hallgatva mentek a kihalt, félelembe burkolódzó városon át.

Karl Waremann azzal a fojtogató dühvel birkózott, ami a történetek megértése után támadt benne. Ha késve is, de rájött, hogy az asszony sírásában több van, mint amennyit az átélték megérdemelnének. Végül is életben maradtak: ez az igazi csoda! Gondolatban végigfutott az együtt töltött délutánok során, amelynek most már vége, s képtelen volt tárgyilagosan gondolkozni. Az ember megteremtí magának a háborúban is a béke zöld szigeteit, de a háború mindenütt utoléri, rákényszeríti akaratát, befolyásolja cselekedeteit. Nincs mit tenni ellene! Megfenyegette volna az eget, ha nem restelli magát az asszony előtt.

KARL WAREMANN HALÁLA

Médiék a város szélén laktak, ott, ahol a két szemben álló domb olyan szorosra zárja a völgyet, hogy a házak túlsó felén a kertek már a meredek domboldalra kapaszkodnak felfelé. Az egymáshoz ragasztott földszintes házak hallgatóg körkerítésként álltak az utca két oldalán, a csend és a sötétség volt az úr mindenütt. Lépteik visszhangot vertek, s az enyhén kanyarodó utca a meredek domb mögé futva eltakarta mögöttük a város túlsó végén égő gyár vörös egét. Az enyhe őszi éjszaka békés arccal nézett le rájuk. Médi megállt egy vedlett kapu előtt.

— Köszönöm, hogy elkísért.

Nézte a fiú arcát, Karl Waremann nem engedte el az asszony kezét. Egy idő múlva azt mondta az asszonynak:

— Engedje meg, hogy bemenjek magához... — majd Médi ijedt tekintetét látva hozzátette: — Négy éve nem voltam otthon...

Médi az anyjára gondolt. Azt is megtiltotta neki, hogy kinézzen az ablakon, vagy bárkinek ajtót nyisson, s létezéséről a közvetlen szomszédokon kívül senki sem tud. Bizonyára fent van még és aggódva várja. Szinte maga előtt látta, amint az asztalnál ül és azt mondja: jobb lenne, ha elmennék oda, ahova a többiek, mielőtt bajt hozok rád...

Médi összeszedte magát és biztatóan mosolygott a fiúra.

— Legközelebb... suttopta. — Igazán nem készültem vendégfogadásra.

Szerette volna elhíttetni, sőt, kacéran alájátszott szavainak, de érezte, hogy **nem megy**. Karl Waremann bosszantotta az asszony makacssága.

— Most már maga is tudja, mennyire bizonytalan tud lenni a legközelebb! — mondta határozottan.

Fellépett a lépcsőre, lenyomta a bezárt ajtó kilincset. Médi szorosan mellé húzódott, kutatóan nézett a fiú arcába, csodálkozva szemlélte a változást, amely az elmúlt néhány perc alatt végbement. Karl Waremann tekintetéből gőg és követelés sugárzott.

— Legyen jó fiú — suttogta simogatva. — Nagyon késő van... Holnap eljön, én egész nap várni fogom magát...

Azután mégis a fiú nyitott tenyerébe tette a kanukulcsot.

Karl Waremann előrement, a sötét kapu alatt kedélyesen húzta magához az asszonyt. Médi odaadón simult hozzá, próbálta visszatartani, ölelő karjával megállásra kényszeríteni. Érezte, mindenre hajlandó lenne itt, a kapu alatt, csak megállíthassa a továbbhaladásban. Egy idő múlva Karl Waremann könnyűszerrel magával vitte az asszonyt a lakás felé. Médiről lehámlott minden ellenállás.

Keresztülmentek az aknaszerű kis udvaron és beléptek az előszobába. Odabent Karl Waremann lecsatolta a derékszíját és a köpenyével együtt a fogásra akasztotta. Párás szemmel nézte az asszonyt.

Ekkor a befüggönyözött szobaajtó felől egyre erősebb recsegés vált hallhatóvá, a sípoló, berregő hangorkán mélyén rekedt hang beszélt.

Karl Waremann megdöbbenve nézett az asszonyra. Furesa nyugtalanító fény lobogott fel tekintetében, ismeretlen tüzek, amelyek félelemmel töltötték el Médit. Azután minden kialudt.

— Nem egyedül lakik? — kérdezte Karl Waremann.

— Az anyámmal... — mondta Médi kezeit tördelve, majd kapkodva hozzátette: — Meg néha átjön valamelyik szomszéd...

Karl Waremann az ajtó felé lépett. Médi a nyakába csimpszkodott:

— Erre, itt az én szobám... csak csendesesen drágám...

Az ígéretes hang, s a rossz színészkedés már hiábavalóknak tűnt, a fiú lefejtette magáról az asszony karját és benyitott az ajtón.

Oldalt a rádiókészülék előtt két ember guggolt, a fiatalabb Vágó vette észre elsőnek a belépő katonát, egyellen mozdulattal kikapcsola a készüléket, majd figyelmeztetően az apja vállához nyúlt. Az idősebb Vágó is fölemelkedett, megdöbben, és kérdő arccal nézett a katonára mögött belépő Médire. A csend felbresztette a szoba közepén az ernyős lámpa fénykora alatt szundító öregasszonyt. Médi nyolcvanéves anyja vizenyős tekintetével a katonára meredt, nem volt benne se félelem, se riadalom, tekintete mintha azt mondta volna: ugye mondtam, hogy ez lesz a vége.

Karl Waremann egy pillanat alatt úrrá lett meghökkenésén, határozott léptekkel az öregasszonyhoz ment, fölemelte a kezét és megcsókolta.

— Mintha az anyámat látnám — mondta.

Az öregasszony kifejezéstelen arccal, mozdulatlanul bámulta. Karl Waremann a két férfi felé fordult, alig észrevehetően meghajolt, összeütötte a bokáját.

— Karl Waremann.

— A szomszédaink... — mondta Médi, zavarában kihúzogatta a székeket, élénkséget erőltetve magára, felesleges szívélyes mozdulatokkal az asztalhoz terelte a jelenlevőket.

— Tessék, foglaljon helyet nálunk... tessék.

Karl körbejártatta tekintetét, mindent alaposan szemügyre vett, az ágy felett függő himzett gobelint, az ósók ovális keretbe foglalt megsárgult fénykénőt, a régimódi, hatalmas ebédlőszekrényben a tompán csillogó porcelánokat, mint az öreg varrógép himzett terítőjét.

— El sem tudják képzelni — mondta —, mit jelent nekem, hogy itt lehetek. Négy éve nem voltam odahaza! Az otthon... amikor együtt van a család...

Arcán keserű vonás jelent meg.

— A bátyám negyvenkettőben eltűnt a sztálingrádi offenzívánál, az öcsém fogságba esett, apámat megölte egy légitámadás. Szegény anyám, mi lehet vele.

A két Vágóra nézett.

— Hosszúra nyúlik ez a háború, be kellene fejezni, mielőtt minden elpusztulna...

A két Vágó ellenségesen hallgatott, Karl Waremann szavait visszhangtalanul nyelte el a csend.

— Iszik velünk egy teát — ugrott fel Médi. — Mással sajnos, nem szolgálhatok... Anyám, te addig fordíts...

Titokban intett a két Vágónak.

— Beszélgessenek.

Médi a konyhában kétségbeesetten igyekezett feléleszteni a tűzhely hamvadó paraszat, vörösödő arccal fújta a tüzet, papírt, vékony gallyat dugott alá, majd amikor füstölögve pislákolni kezdett, megtöltötte a kis zománcos teaőfőzőt, s a karikákat ledobva a tűzhelyre állította, s noha arca izgalomtól lángolt, teste fagyos rémülettől remegett, alacsony székre kuporodott, hátát a tűzhely meleg oldalának támasztotta arcát tenyerébe temetve, megpróbált rendet teremteni zúgó gondolatai között. Anyi minden történt vele ezen a napon.

Egy idő múlva megérezte, hogy nincs egyedül és föltekintett. Hátát az ajtófélfának vetve, a fiatalabb Vágó állt ott, s lenézett rá.

— Most mit csináljunk ezzel? — mondta csendesen.

Médi elnézte a fiú töprengő arcát, láztól cserepes ajkát, mélyen ülő tekintetet, ősztvér, csontos vállain lógó ruházatát. Tüdőbajos — gondolta. Csak egy dolog érdekli. Élni akar. Tüdőbajos, ezért engedték ki a börtönből is! Mennyi ideje lehet hátra? Egy év? Kettő?

— Ez nem olyan, mint a többiek — kezdte keresgélni Karl Waremann mentéseit. — Hiszen hallotta maga is... Ő mentett meg, a műterem bombát kapott, ha nincs ott, talán én is elveszek... hallotta, mit mondott a családjáról, és idefelé jövet civilruhát kért tőlem...

— Maga hisz ennek? — vágta ketté Médi szavait a fiatalabb Vágó kérdése.

Médi befeléforduló tekintettel hallgatott, rövid ismeretségük minden pillanatát mérlegre tette, az eredmény mindig ugyanaz maradt, s noha fájt nagyon, mégis nehezen szánta rá magát az igeire, de végül mégis megtette, reszkető, bizonytalan hangon azt mondta:

— Igen... én hiszek neki.

A fiatalabb Vágó úgy állt, hogy tekintetével ellenőrizhette a szoba felé vezető utat, s magában arra gondolt: miattuk rohadtam el élve, miattuk bujkál elhagyott bányákban apám, miattuk nincs nyugodt éjszakája évek óta anyámnak, s a feleségem, kislányom ezek miatt várja, mint valami biztosan megérkező vendéget, a pusztulást... Meg akarjuk élni, míg ezek eltakarodnak innen, nem kockáztathatunk semmit, nem áll módunkban kockáztatni azt, amit eddig megőriztünk, el kell tűnnie...

Egy idő óta mereven nézte Karl Waremann fogason függő hatalmas oldalfegyverét, most azt kérdezte az asszonytól:

— Találkoztak valakivel idejövet?

Médi rémült tekintettel ingatta tagadóan a fejét, iszonyú súllyal nehezedett rá a felismerés, hogy nem lehet másként, sikoltani szeretett volna, ehelyett nyögve összegömbölyödött, most értette csak meg igazán, mit jelentett számára ez a fiú, s az elvetélt szerelem fájdalmában oly reménytelennek tűnt a jövő.

A fiatalabb Vágó odalépett a fogashoz, kinyitotta a fegyvertáskát, a hatalmas, csillogó szerszámmal megállt az ajtó előtt. Hány ember pusztult el már ártatlanul! — gondolta. Az a szörnyű, hogy lehetséges, eggyel szaporodik a számuk. És miért?! Egy pici lehetőség miatt, amit ki sem lehet fejezni, de meg kell lennie, s ő el fog tűnni...

Benyitott az ajtón, még látta az öregasszony meglepett arcát, s a csodálkozva visszaforduló Karl Waremann tekintetében a születő halal fényét, azután mindent elnyelt a dörrenés villáma.